

Døves Blad

MENIGHETSBLAD FOR DØVEKIRKENE I NORGE

NR. 5

DESEMBER 2007

103. ÅRGANG

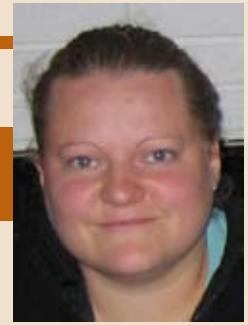

Kirke og organisasjoner i Oslo viste seg positivt fram i "Oslo-himmel" en dag i september. Av alle standene hadde kronprinsesse Mette Marit ønsket å stoppe ved døvekirkenes stand. Her ble hun ønsket velkommen av døveprest Roar Bredvei og informert av daglig leder Hege Lønning." (Foto: Sunniva Hognestad Johnsen).

Med dette bildet av Jesu fødsel fra Sykkylven kirke, tegnet av Veslemøy Nystedt Stoltenberg, ønskes alle våre lesere en velsignet julehøytid! (Foto: Karsten Ramsvik)

I dette nr:

- * **Tegnspråkpoesiseminar i Trondheim**
- * **Skattejakt på gamle tomter på Rennesøy**
- * **Jubileumsgudstjeneste i Finnkroken utenfor Tromsø**
- * **Medarbeiderdager i Bodø**

Veronica Voldsund Troland har skrevet ord til ettertanke denne gangen. Hun utdanner seg til å bli prest, og for tiden vikarierer hun som døvekapellan i Bergen Døvekirke.

Om ekteskapet

Ekteskapet er viktig for Gud. Før det fantes andre institusjoner, før verdens nasjoner var dannet og lenge før menigheten eksisterte, opprettet Gud ekteskapet. De første menneskene ble skapt som mann og kvinne, og Gud åpenbarte seg selv i forholdet mellom dem. Ekteskapet vitnet om enheten i Treenigheten og vise Guds kjærlighet.

Alt Gud hadde skapt var godt. Men det var ikke godt for mannen å være alene (1 Mos 2.18). Kvinnen skulle være mannens like, og sammen dannet de et bilde av Gud. Bibelen sier: Gud skapte mennesket i sitt bilde, i Guds bilde skapte han det, til mann og kvinne skapte han dem (1 Mos 1.27). Både mannen og kvinnen var nødvendige for å gi et riktig bilde av Gud. De var skapt med like stor verdi, men de hadde ulike egenskaper og utfylte hverandre. Den livslange overgivelsen og kjærligheten mellom dem avspeilet Guds trofasthet og kjærlighet. Gudsbildet blir synlig i ektefeller som er trofaste og elsker hverandre.

Derfor er ekteskapet langt mer enn en (1)avtale, (2)kontrakt eller (3)samlivsform. Bibelen sier at to ektefeller er bundet til hverandre ved pakt (Mal 2.14). Ordet pakt er et ukjent begrep for mange mennesker i dag, men det forandrer ikke det faktum at ekteskapet er en pakt. Pakten forplikter partene til å hjelpe og støtte hverandre langt utover det en avtale eller kontrakt innebærer. En kontrakt forutsetter vanligvis at to parter gir like mye. Dersom en av partene svikter, er dette et kontraktbrudd som medfører at den andre fritas fra sine forpliktelser. Pakten krever derimot at hver part gir hundre prosent ut fra sine egne forutsetninger.

Syndefallet var en tragedie som også rammet ekteskapet. Gudsbildet blir skitnet til når vi søker våre egne interesser på bekostning av hverandre. Men vi er fortsatt skapt i Guds bilde, og Gud har gode tanker og planer for våre ekteskap. Han velsignet menneskene og sa at de skulle være fruktbare (1 Mos 1.28). Hans velsignelse hviler over et ektepar og barna deres. Kalde ekteskap, utroskap og skilsmisser har ødelagt mange menneskers gudsbilde. Men Gud vil gjenopprette ekteskap og familier slik at bildet av ham igjen blir synlig. Han elsker oss og det er hans kjærlighet som skal bli synlig gjennom oss. Ved å komme i rett relasjon til Gud og hverandre kan vi som ektefeller sammen åpenbare Guds natur. Vi elsker fordi han elsket oss først (1 Joh 4.19).

DøvesBlad

Menighetsblad for
Døvekirkene i Norge

Utkommer med 5 nr. årlig

Ansvarlig utgiver:
Døveprosten i Norge
Fagerborggaten 12, 0360 Oslo

Frivillig kontingent
kr 150,- per år

Konto
3000 17 70 124

**Adresse for betaling
og abonnement:**
Døves Blad
Fagerborggaten 12, 0360 Oslo

Regnskap:
Døveprosten i Norge

Ekspedisjon:
Designtrykkeriet AS, Bergen

Redaktør:
Odd Erling Vik Nordbrønd
Postboks 5121 Larsgården
6021 Ålesund
Teksttelefon 70 11 45 69
Telefon 70 11 45 66
Telefaks 70 11 45 51
odd.erling.nordbrond@dovekirken.no

Layout
Andata (post@andata.no)

Frist for stoff til bladet:
1. februar - 1. april - 1. juni
1. september og 15. november

Annonsepriser:
Kontakt utgiveren
Fagerborggaten 12, 0360 Oslo

Døvemisjonsarbeidet på Madagaskar

**Støtt innsamlingsaksjonen
for døve på Madagaskar**

Døvemisjonen
Døvekirken
Fagerborggaten 12, 0360 Oslo

Bankgiro:
6029.09.52959

Leder

Døvekirken i medvind og motvind

Kjære leser

Døvekirken er i medvind. Høsten 2007 har vist det.

Kirkefestival i Oslo

Oslo bispedømme arrangerte 15. september en kirkefestival på Younstorget i Oslo. Døvekirken var på plass med stand. Det ble gitt informasjon om døvemenigheten i Oslo/Det Østenfjelske distrikt, men også informasjon om at Døvekirken har menigheter /utvalg og arbeid fra Tromsø i Nord til Kristiansand i Sør. Kronprinsesse Mette Marit besøkte vår stand.

Fra scenen var det mange innslag. Karl som er poesiarbeider i Døves menighet i Oslo fremførte "Skapelsens sårbarhet" ledsaget av trommer/musikk.

Medarbeidersamling

Årets medarbeidersamling ble arrangert i etterkant av Døves kulturdager i Bodø. Temaet var "Døvekirken i medvind og motvind." Panelsamtalen med representanter fra fylkeslaget i Nordland, Døveforbundet, tolketjenesten og Signo var nyttig. Samarbeidsrelasjoner ble drøftet. Biskopen i Sør-Hålogaland Tor B. Jørgensen var en av innledeerne og hans emne var: "Minoritetskirke - levende kirke". Biskopen brukte erfaringer fra sin tid som misjonær i Japan hvor det kirkesamfunnet han var prest utgjorde 1 % av befolkningen. Storkirken trenger minoritetskirken var biskopens budskap.

Tegnspråk som offisielt språk

Norges Døveforbund hadde stor markering lørdag 3. november i forbindelse med deres mangeårige kamp for "Tegnspråk som offisielt språk". Det var arrangement på Younstorget som ble avsluttet med demonstrasjon fra Torget til Stortinget. Saken fikk stor oppmerksomhet når 1600 personer gikk gjennom Oslo gater. Døvekirken var med og vår parole var: "Tegnspråk som offisielt språk - en menneskerett".

Kirkemøtet 2007

På årets Kirkemøte var Døvekirken synlig. På åpningsgudstjenesten i Øyer kirke hadde Døvekirken inngangspoesien, evangelieprosjon, nattverdpoesi og utgangdans. En av tekstene var på tegnspråk. Kirkemøtets hovedtema var "Himmelens og jordens skaper." Karl fremførte "Skapelsens sårbarhet" som intro til emnet ledsaget av musikk/trommer.

Årsmeldingen til Døvekirkenes fellelsråd var en orienteringssak på Kirkemøtet og ble kommentert av tre delegater på en positiv måte. Vi ble synliggjort også på Kirkemøtet.

Har vi motvind i Døvekirken?

Jo da, det har vi. Men nå skal vi glede oss over all den medvind og alt det positive som har skjer. La dette inspirere oss til innsats. Døves blad er menighetsbladet for Døvekirken. Derfor hadde jeg lyst til å skrive dette i menighetsbladet vårt.

Tor Einar Lie
kirkeverge

Tegnspråkpoesikurs

Tegnspråkpoesikurs i Trondheim, 9.-11.november:

Til stor inspirasjon

Berit Øyen og Irmi Wiatzka har nattverdpoesi." (Foto: Odd Erling Vik Nordbrønd)

Døveprost og kirkeverge inviterte til kurs i tegnspråk i Trondheim. Det var flott at dette falt sammen med at døvekirken i Trondheim feiret 80 år. Samme helgen hadde Vår Frues kirke i Trondheim jubileum for sin 800 år gamle kirke, så hadde det ikke vært for en null for lite hadde kanskje døvekirken også fått besøk av kongen? Det var en flott markering denne novembersøndagen.

Av Tone Rørvik Elvenes

Kurset var lagt til Hoeggen kirke, og vi bodde på Elgeseter hotell. Da vi kom i menighetssalen fredag kveld, var bordet nydelig dekket med lys og blomster til kveldsmat. Noen ungdommer fra Trondheim gikk rundt bordene med masker. Hva var dette? Det viste seg å være spøkelser på Klosterbakken! 29 personer fra Norge deltok på kurset. Vi kom fra Ålesund, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Oslo, Vestfold, Trondheim og Tromsø. I tillegg deltok 3 personer fra Island, men disse kom dessverre 1 døgn forsinket p.g.a. flyforsinkelser!

Lørdag var det kurs fra tidlig på dag til sent på kveld. Men innimellom

var det matpauser. Ikke mindre enn 7 lekre retter disket de opp med! Georg Bjerkeli har holdt på med poesi i over 17 år. Han lærte oss om hva poesi er – og hva det ikke er. Han viste for oss forskjellige teknikker som kan brukes i forbindelse med tegnspråkpoesi; ansiktsuttrykk, beskrivelse, rollebytte, sakte bevegelse, stakkato, frys, gjentakelse, forvandling og rim. Etter hvert ble vi delt i 6 grupper som jobbet med forskjellige oppgaver som skulle brukes til fest-gudstjenesten i døvekirken søndag. Det var spennende å jobbe med poesi fra norske og tegnspråklige tekster.

I gudstjenesten søndag var det mange folk. Thomas Johannesen hadde laget en egen poesi om det å komme til en

Georg Bjerkeli med sin 80-års-jubileums-poesi." (Foto: Odd Erling Vik Nordbrønd)

døvekirke, og Georg viste sin poesi om en kirke som er blitt 80 år. Det var sterkt og flott begge deler. Gruppene viste sine poesier, og døveprest Per Walle holdt prekenen. Etter gudstjenesten var det kirkekaffe med baguetter. I tillegg var det en nydelig marsipanbløtkake med bilde av døvekirken! For meg ble dette en flott dag, hvor minnene fra min egen skoletid i Trondheim dukket fram. Jeg var i kirken mange ganger som speider, i tegnkor – og jeg ble konfirmert der i 1969. Den gangen var det ikke poesi. Men dette er et flott uttrykk som vi håper vil bli brukt mer og mer rundt omkring. Takk for ei flott helg!

Et av spøkelsene fra Klosterbakken." (Foto: Odd Erling Vik Nordbrønd)

Det hendte i Oslo

Oslo-himmel

Karl Robertson med tegnspråkpoesi, laget av han og Georg Bjerkeli." (Foto: Roar Bredvei)

På Oslo bispedømmes storsatsing, OsloHimmel 2007 den 15. septem-

ber var Døveprostiet til stede med en flott stand. Det var lagt stor vekt på å presentere det døvekirkelige arbeidet visuelt, både med trykt materiale og med lysbildeframvisning på dataskjerm. Dette skapte en fargerik stand som utmerket seg svært positivt i forhold til de fleste andre prostienes presentasjoner, og som de ansvarlige har all ære for.

Standen var bemannet av ansatte ved Oslo Døvemeninghet, og alle som ville vite mer om arbeidet i Døvekirken, fikk svar på det de hadde å spørre om. Det gjorde også kronprinsesse Mette Marit, da hun besøkte standen.

Selv om vi gjerne kunne ønsket oss

Kyrre, Øyvind og Siv med stand på Youngstorget." (Foto: Eyolf Berg)

mange flere innom standen, er det ingen tvil om at vi ble lagt positivt merke til - ikke minst av den yngre garde som satte stor pris på bollen med godterier.

-eBe-

Tegnspråkdemonstrasjon i Oslo

Under parolen "Tegnspråk som offisielt språk - en menneskerett" markerte Døvekirken - på vegne av Den norske Kirke - sin støtte til Norges Døveforbunds krav om heving av tegnspråkets status i Norge.

Døvekirken var synlig tilstede under demonstrasjonene for tegnspråk som offentlig språk." (Foto: Eyolf Berg)

Døvekirken var med sitt fargerike banner godt synlig i demonstrasjonstoget fra Youngstorget til Stortinget lørdag 3. november, der hovedkravet var at tegnspråket nå må få status som offisielt språk i Norge - på linje med bokmål, nynorsk og nordsamisk.

Også foran Stortinget var Døvekirken godt synlig, sentralt plassert midt på plassen. De politikerne som hadde møtt fram for å ta imot kravet fra Døveforbundet, uttrykte stor sympati for kravet, men kom med få konkrete løfter. I tillegg til statssekretær Randi Øverland (statsråd Giske glimret med sitt fravær) var Trine Schei Grande fra Venstre, Dagfinn Sundsbø fra Senterpartiet og Hans Olav Syvertsen fra Kristelig Folkeparti møtt fram.

Ved samlingen foran Stortinget spilte vår egen Dima Katsnelson en sentral rolle og ledet forsamlingen på rundt 1650 frammøtte i felles rop: "Tegnspråkløv NÅ!"

-eBe-

Jubileumsgudstjeneste i Finnkroken

Jubileumsgudstjeneste i Finnkroken. Foran sitter Sverre Nordgård og hans mor Marie. På andre rad fra høyre: Mary Nilsen, Solfrid Skarsbakk, Andrea Lundqvist og Sverre Skarsbakk. Sverre og Solfrid bor i Trondheim, og var på nordnorgesbesøk da de var med til Finnkroken.

Søndag 28. oktober var det 100-årsjubileum for kirken i Finnkroken på Reinøya, litt nord for Tromsø. Vi reiste fra byen med hurtigbåten kl 1445. Presten vår, Kjell Steinbru, reiste også med. Han skulle tolke for oss 5 døve som var med, fra Tromsø og Trondheim. Det var fint vær da vi reiste, og det var stille på sjøen. Da vi kom til Finnkroken, gikk vi opp til kapellet.

Det var mange som kom til jubileumsfeiringen, ca 120 til sammen.

Nærheten til havet og fiske er tydelig

Blant disse var det også 8 prester. En av disse var Bjørn Sørensen. Han var jo døveprest før, men han har også vært prest i Finnkroken tidligere.

Det var virkelig fullt i den lille kirken, så det var trangt om plassen. Det var 2 prester som holdt gudstjenesten som varte i 1,5 time. I forbindelse med nattverd var det så mange at alterringen ikke ble brukt. Døveprest Kjell tolket hele gudstjenesten.

Etter gudstjenesten var det kirkekaffe. Her var det mange som holdt taler. Noen slapp ikke til fordi det var for kort tid, blant andre gjaldt dette Bjørn Sørensen. Det ble overrakt blomster og pengegaver til kirken i Finnkroken.

Det kom også en dame fra Korea til Finnkroken denne søndagen. Hun er både misjonær og prest. Kirketjeneren i Finnkroken heter Leiv Lockertsen. Han kom opp og sang "Kom til den hvitmalte kirke! O kom til Guds fredlyste hus!"

Jeg minnes en kirke der hjemme,
så fredfullt i granenes lyd.
Fra tårnet lød klokkernes stemme,
og kalte på land og på by.

Refr.
Kom til den hvitmalte kirke.
O kom til Guds fredlyste hus.
Det lyder så titt i mitt øre.
Klokkernes stemme i granernes sus.

Den fredfulle hvitmalte kirke,
står klart i mitt sinn prentet inn.
Den håpende hverdagens virke,
den stemte til andakt mitt sinn.

Ved kirken der hjemme nu hviler,
så mange som var meg så kjær.
Med tårevåt øye jeg smiler,
med tanken på dem som er der.

Engang når mitt øye skal briste,
og hjerte opphører å slå.
Jeg ønsker at også min kiste,
en plass der ved kirken skal få.

Det var virkelig hyggelig å være i Finnkroken kirke denne søndagen. Tiden gikk fort. Vi dro hjem med båten som gikk kl 1920.

Kirken i Finnkroken er fra 1907. Nå blir det holdt 6-7 gudstjenester i året der. Nå er det ikke så mange som bor i Finnkroken lenger, så kanskje blir det færre gudstjenester etter hvert. Før var det kristelig ungdomsforening både i Finnkroken og i Grøtumsdalen.

Jeg ønsker alle som leser dette innlegget mitt Guds velsignelse i hjerte og sinn. Jeg vil hilse dere alle med den nevnte salmen og takker Gud for et hyggelig samvær i Finnkroken kirke.

Sverre Nordgård.

Kalender

Oslo Døvekirke

Velkommen til visuell gudstjeneste med poesi, ballett, variert musikk og nattverd. Etter gudstjenesten inviteres alle til kirkekaffe med hjemmelaget kake og hyggelig prat. Gudstjenesten stemmetolkes.

Søndag 2. desember, kl 11:

Gudstjeneste med presentasjon av konfirmanter

Søndag 16. desember, kl 18:

Lysmesse, konfirmanter deltar

Juleaften, 24. desember, kl. 15:

Familiegudstjeneste

1. juledag, 25. desember, kl. 11:

Høytidsgudstjeneste

Søndag 20. januar, kl. 11: Gudstj.

Søndag 3. febr., kl. 11: Barnas dag

Søndag 17. febr., kl. 11: Gudstj.

Søndag 2. mars, kl. 11: Gudstj.

ANDRE GUDSTJENESTER
I OSLO:

Juleaften, 24. desember, kl.

11: Juleaftengudstjeneste på St. Hanshjemmet

Juleaften, 24. desember, kl. 1630:

Juleaftengudstjeneste på CSS

Utenfor Oslo:

VESTFOLD:

Velkommen til gudstjeneste med prest og poesimedarbeider eller danser. Kirkekaffe. Gudstjenesten stemmetolkes.

Torsdag 13. desember, kl. 10:

Barnehagegudstjeneste i Aulerød barnehage

Fredag 14. desember, kl. 18:

Gudstjeneste i Sandar kirke (i forbindelse med Vestfoldfredag)

Torsdag 20. desember, kl. 16:

Skolegudstjeneste i Holmestrand kirke

Fredag 28. desember, kl. 16:

Gudstjeneste på Vestfold døvesenter, julefest etterpå

Åpent hus i Oslo Døvekirke

høsten 2007. Torsdager kl. 1130: 13. desember: Adventsfest! Egenandel 100,- kr, påmelding til diakon Randi Andresen på sms: 900 50 869 eller på e-p: randi.andresen@dovekirken.no, evt. når du er i kirken.

10. januar: Vi begynner på igjen. Så vil det være hver 14. dag. Program for våren vil komme senere.

ØSTLANDET FOR ØVRIG:

Velkommen til gudstjeneste med prest og poesimedarbeider eller danser. Kirkekaffe. Gudstjenesten stemmetolkes.

Fredag 7. desember, kl 19:

Adventsgudstjeneste i Telemark døveforening, Porsgrunn

Torsdag 13. desember, kl 18:

Adventsgudstjeneste i Storhamar kirke, Hamar

Lørdag 5. januar, kl. 11:

Julegudstjeneste på "Evjens Minde" i forbindelse med juletre-festen

Stavanger Døvekirke

Alle gudstjenester annonseres på døves sider på tekst tv og på vår hjemmeside <http://www.dovekirken.no/stavanger/>

Søndag 2. desember, kl. 11: Jubile-

umsgudstjeneste m/nattverd

Tirsdag 18. desember, kl. 10:

Barnehage- og skolegudstjeneste

Juleaften, 24. desember, kl. 15:

Juleaftengudstjeneste

Søndag 27. januar, kl. 11:

Visitagudstjeneste. Biskop Ole Christian Kvarme m.fl.

GUDSTJENESTE I DISTRIKTET

Torsdag 6. desember, kl. 18:

Haugaland døveforening

Søndag 16. desember, kl. 11:

Gudstjeneste i Oddernes, Kristiansand

Åpen Kirke, hver tirsdag
kl. 1100-1330

Bergen Døvekirke

Søndag 2. desember, kl. 11: Fami-

liegudstjeneste v/ Siv H. Elstad

Søndag 9. desember, kl. 18:

Lysmesse på tegnspråk

Tirsdag 18. desember, kl. 1230:

Skolegudstjeneste for Hunstad skole

Juleaften, 24. desember, kl. 15:

Gudstjeneste med "tegn til tale" v/ Lars Hana

Lørdag 5. januar, kl. 15-18:

Juletreffest i Bergen Døvesenter, arr. BDS og HFH.

Døves menighet deltar.

Søndag 13. januar, kl. 11:

Gudstjeneste med tema misjon, "tegn til tale" ved Lars Hana, BASAR

Onsdag 6. februar, kl. 18:

ASKEONSDAG: "pusterom" – Det begynner med et enkelt måltid, så blir det en rolig vandringsgudstjeneste i kirkerommet. Samlingen avsluttes med nattverd.

Søndag 10. februar, kl. 11:

Gudstjeneste på tegnspråk v/ Lars Hana. Menighetens årsmøte etter gudstjenesten

Søndag 24. februar, kl. 11:

Gudstjeneste med "tegn til tale" v/ vikar

ÅPEN KIRKE I BERGEN

DØVEKIRKE

Andakt og lystenning i døvekirken kl 10.30 før alle seniortreff på døvesenteret:

8. og 22. januar, 5. og 19. februar

KONOW SENTER ANDAKT
TORSDAGER KL 12:

6. desember, 17. januar, 7. og 28. februar

MØRE:

Søndag 2. desember, kl. 11:

Volsdalen kirke i Ålesund, Familiegudstjeneste, Adventsverksted, Kirkekaffe

Julaften, 24. desember, kl. 14:

Volsdalen kirke, Julegudstjeneste, Volsdalen barnekor deltar

Lørdag 5. januar, kl. 15-19:

Volsdalen kirke og menighetshus, Julefest med middag og kaker, samling i kirken, lotteri. Pris: kr. 125,- pr. voksen. Påmelding til døveprest Odd Erling Vik Nordbørnd innen 2. januar.

Søndag 20. januar, kl. 11:

Nordbyen kirke i Molde. Gudstjeneste ved prestene Remøy og Nordbrønd. Middag etterpå på kafé.

Søndag 3. februar, kl. 11:

Volsdalen kirke, gudstjeneste ved døveprest Nordbrønd, kirkekaffe
Fredag 29. februar – Søndag 2. mars: Vinterhelg på Fjellseter, samarbeid med Møre og Romsdal døveforening

Åpen kirke, Volsdalen menighetshus, Ålesund, følgende onsdager kl 11-14:

30. januar og 2. april

Velkommen til prat, vafler, tombola og lystenning! Ta gjerne med gevinst.

Basar i Volsdalen menighetshus: Onsdag 27.- Torsdag 28. februar. Døves menighet har egne gevinster.

Trondheim Døvekirke

Søndag 2. desember, kl. 18:

Lysmesse m/ ungdom

Søndag 9. desember, kl. 11

Gudstjeneste

Juleaften, 24. desember, kl. 15:

Julegudstjeneste

Tirsdag 1. januar, kl. 11:

Nyttårsdagsgudstjeneste på Havsteinekra helse- og velferdssenter

Søndag 13. januar, kl. 11:

Gudstjeneste

Søndag 27. januar, kl. 18:

Gudstjeneste

Søndag 10. februar, kl. 11:

Gudstjeneste

Levanger (Bamberg kirke)

Søndag 30. desember, kl. 11:

Gudstjeneste

HYGGETREFF PÅ RØD-BYGGET kl. 1030 på følgende tirsdager:

11. desember

MENIGHETSKVELDER

PÅ RØDBYGGET kl. 19.00 på følgende tirsdager:

2. oktober, 30. oktober, 27. november

Tromsø kirke, Kroken

Velkommen til søndagssamlingene i Tromsø Døvekirke. Vi viderefører det vi prøvde oss litt med sist vinter, med å ha noen samlinger i Døvekirken i helgene. Nå er de lagt til søndag, innimellom helgene med gudstjenester. På samlingene vil det bli servert middag, og vi har program for barna. Hjertelig velkommen!

Søndag 2. desember, kl. 18:

Lysmesse ved Kjell Steinbru

Søndag 16. desember, ca. kl. 12:

Opptak til TV-gudstjeneste 2. juledag! Ta gjerne med deg familie og venner!

Juleaften, 24. desember, kl. 1615:

Gudstjeneste ved Kjell Steinbru

Søndag 6. januar, kl. 16: Juletre-

fest i Døvekirken. Vi får besøk av biskop i Nord-Hålogoland!

Søndag 20. januar, kl. 11:

Gudstjeneste ved Kjell Steinbru.

Søndag 3. februar, kl. 12:

Fastelavnssøndag, søndagssamling i Døvekirken.

Søndag 17. februar, kl. 11:

Gudstjeneste ved Kjell Steinbru

Trenger du noen å snakke med som ikke sier det videre?

er en krisetelefon, åpen for alle, hele døgnet.

Teksttelefon:
55 32 56 97

Du kan også skrive SOS-melding via www.kirkens-sos.no. Her finner du også mer informasjon om Kirkens SOS. SOS-meldinger besvares innen 24 timer.

For alle steder; Vær orientert ved å sjekke nettsidene (se s.8)!

Døves menigheter

DØVEPROSTEN

Adresse: Fagerborggt 12, 0360 Oslo

Terje J. Johnsen, døveprost

Teksttelefon 23 33 43 30
Telefon 23 33 43 43
Mobiltelefon 92 83 13 58
terje.j.johnsen@dovekirken.no
Faks 23 33 43 50
Faks mobil 92 87 14 89

Maria Aase, rådgiver

Teksttelefon 23 33 43 30
Telefon 23 33 43 40
Faks 23 33 43 50
maria.aase@dovekirken.no

Asgeir Straume, vikarprest

Teksttelefon, telefon 55 51 96 83
Mobiltelefon 959 73 274
asgeir.straume@dovekirken.no

DØVEKIRKENES FELLESRÅD

Adresse: Fagerborggt 12, 0360 Oslo

Tor Einar Lie, kirkeverge

Teksttelefon 23 33 43 30
Telefon 23 33 43 53
Faks 23 33 43 50
Mobiltelefon 41 42 13 41
kirkevergen@dovekirken.no

Dmitry Katsnelson, konsulent

Teksttelefon 23 33 43 30
Faks 23 33 43 50
dmitry.katsnelson@dovekirken.no

ØSTENFJELSK DØVEDISTRIKT

DØVES MENIGHET, OSLO

www.dovekirken.no/oslo

Adresse: Fagerborggt 12, 0360 Oslo
Teksttelefon 23 33 43 30
Telefon 23 33 43 20
Faks 23 33 43 50
doves.menighet.oslo@dovekirken.no

Det er tolt til stede i kontortiden mandag-torsdag. Dere kan da ringe våre døve ansatte og snakke med de via tolken.

Roar Bredvei, døveprest

Tlf direkte 23 33 43 21
Teksttelefon 23 33 43 31
Mobiltelefon 90 85 82 12
roar.bredvei@dovekirken.no

Hege R. Lønning, daglig leder

Telefon tolt 23 33 43 20
Teksttelefon 23 33 43 30
Mobiltelefon 952 09 906
hege.lonning@dovekirken.no

Sunniva Hognestad Johnsen,

døvekapellan

Telefon direkte 23 33 43 26
Teksttelefon 23 33 43 36
Mobiltelefon 416 98 355
sunniva.h.johnsen@dovekirken.no

Siv Henriksen Elstad, døvekapellan/ prostiprest

Telefon direkte 23 33 43 24
Teksttelefon 23 33 43 34
Mobiltelefon 913 50 776
siv.h.elstad@dovekirken.no

Randi Andresen, døvediakon

Telefon direkte 23 33 43 23
Teksttelefon 23 33 43 33
Mobiltelefon 900 50 869
randi.andresen@dovekirken.no

Øyvind Aspen, døvekateket

Telefon tolt 23 33 43 20
Teksttelefon 23 33 43 32
Mobiltelefon 975 05 806
oyvind.aspen@dovekirken.no

Lisa Lind, kateketvikar

50% høsten 2007
Mobiltelefon (sms) 971 81 779
lisa.lind@dovekirken.no

Karl Fr. Robertsen, Barne-, ungdoms- og poesimedarbeider

Telefon tolt 23 33 43 20
Teksttelefon 23 33 43 37
Mobiltelefon 984 08 052
karl.robertsen@dovekirken.no

Kjell Omahr Mørk, kirketjener

Telefon tolt 23 33 43 20
Teksttelefon -
Mobiltelefon 950 62 189
kjell.omahr.mork@dovekirken.no

Dmitry Katsnelson, konsulent

Telefon tolt 23 33 43 20
Teksttelefon 23 33 43 58
Mobiltelefon 452 69 949
dmitry.katsnelson@dovekirken.no

Øystein Bang, organist

Mobiltelefon 928 38 574
ohbang55@hotmail.com

Olga Papalexidou, danser

Mobiltelefon 984 90 919
oliapapalexidou@yahoo.no

Erik Andresen, vaktmester

Mobiltelefon 482 66 864

Hakim Aggoun, vaktmester

Mobiltelefon 988 55 472

SØR-VESTENFJELSK DØVEDISTRIKT

DØVES MENIGHET, STAVANGER

www.dovekirken.no/stavanger

Kirke og postadresse:
Sandeidgaten 10, 4012 Stavanger

Besøksadresse:

Saudagaten 11 (Døves Hus)
Telefon 51 53 05 48
Teksttelefon 51 56 22 36
Telefaks 51 56 21 40
doves.menighet.stavanger@dovekirken.no

Jarl Åge Tjørn, døveprest

jarl.age.tjoern@dovekirken.no
Telefon og fax 51 56 21 40
Teksttelefon direkte 51 56 22 36
Mobiltelefon 92 65 54 19

Gunvor Høiby Abelsnes,

daglig leder / menighetsarbeider
Telefon 51 53 05 48
Mobiltelefon 48 10 55 58

Gunn Heidi Dybdahl, kateket

Telefon 51 53 05 49
Mobiltelefon 93 88 33 40
gunn.heidi.dybdahl@dovekirken.no

Petter Riisland, organist

Telefon 51 52 20 25
Mobiltelefon 97 77 47 62

Bjørn Jerstad, vaktmester/kirke- tjener

Mobiltelefon 97 03 68 66

Arnstein Overøye, liturgisk leder

Mobiltelefon 95 96 69 20

VESTENFJELSK DØVEDISTRIKT

DØVES MENIGHET, BERGEN

www.dovekirken.no/bergen

Adresse: Postboks 2305 Hansapar-
ken, 5828 Bergen
Besøksadresse: Kalfarveien 77
Telefon 55 56 41 40
Faks 55 56 41 42
Mobiltelefon 91 69 08 63
doves.menighet.bergen@dovekirken.no

Lars Hana, døveprest

Tlf direkte 55 56 41 24
Mobiltelefon 90 11 36 82
lars.hana@dovekirken.no

Veronica Voldsund Troland,

prestevikar 50% høst 2007
Mobiltelefon (sms) 959 34 481
veronica.v.troland@dovekirken.no

Tom Sverre Tomren, døvekapellan

(permisjon)

Guri Kaland Sværen, daglig leder

Tlf direkte 55 56 41 20
Mobiltelefon 91 69 08 63

Björg Karin Husa, kirketjener

Tlf direkte 55 56 41 28

Døvekirken skolefritidsordning

Teksttelefon 55 56 41 31
Telefon 55 56 41 30
Faks 55 56 41 32

sfo.bergen@dovekirken.no

Ann-Karin Voldsund, leder

Anette Mortensen, assistent
Hilde Nygård, assistent

DØVES MENIGHET, MØRE

www.dovekirken.no/more

Pb 5121 Larsgården, 6021 Ålesund
Besøksadresse:
Volsdalen kirke/menighetshus
doves.menighet.more@dovekirken.no

Odd Erling Vik Nordbrønd,

døvekapellan
Teksttelefon 70 11 45 69
Telefon 70 11 45 66
Faks 70 11 45 51

odd.erling.nordbrond@dovekirken.no

Mobiltelefon 95 07 83 62

Ingunn Helland, sekretær

NORDENFJELSK DØVEDISTRIKT

DØVES MENIGHET, TRONDHEIM

www.dovekirken.no/trondheim

Adresse : Pb 2802, 7432 Trondheim
Besøksadresse kirke, Klæbuveien 43
Besøksadresse kontor: Bispegata 9
Teksttelefon 73 53 67 30
Telefon 73 51 60 77
Faks 73 52 90 56
doves.menighet.trondheim@dovekirken.no

Per Walle, døveprest

Tlf direkte 73 52 22 68
Tlf direkte 73 52 08 30
Mobiltelefon 95 86 75 64
per.walle@dovekirken.no

Jørg Kunzendorf, døvekapellan

Mobiltelefon 948 34 245
jorg.kunzendorf@dovekirken.no

Ingrid Karlgård Moxness, daglig leder

Johan Fjellestad, kirketjener

Erling Neergård, organist

Mikal Urgård, prosjektleder
Tlf direkte 73 52 22 69
mikal.urgard@dovekirken.no

DØVES MENIGHET, NORD-NORGE

Postadresse: Pb 644, 9257 Tromsø

Besøksadresse:
Tromsø Døvekirke, Jadevegen 10,
Kroken, 9022 Krokeldalen

Kjell Steinbru, døvekapellan

Tlf 77 28 06 15
Tlf 77 61 53 03
Fax 77 63 88 89
Mobil 97 52 85 69
kjell.steinbru@dovekirken.no

Stiftelsen Signo

Døveprest: Arne Christian Halseth
(permisjon)

Klaus Hanssensvei 22
Postboks 3171 Årstad
5829 Bergen
www.designtrykkeriet.no

Forskjellige kunngjøringer

Velkommen til JULAFTEN I DØVEKIRKEN!

Vi ønsker å invitere de som ellers er alene julaften til å komme hit og feire jul sammen med oss.

Det er gudstjeneste kl.15.00.
Middag kl.16.30.

Vi hygger oss og går rundt juletreet, og avslutter med kaffe og kaker. En liten gave blir det også. Slutt ca. kl.21.00.

Alt dette for kr.75,00!

Påmelding til Døvekirken
Tlf 23 33 43 20, tlf 23 33 43 30,
SMS 952 09 906 eller 900 50 869
innen 15. desember

Gi beskjed hvis du trenger spesiell diett eller transport hjem.

Vi trenger også frivillige som kan være med oss og servere julaften!

NRK TV:

Julegudstjeneste på Tegnspråk

I år er det Tromsø sin tur til å ha TV-gudstjeneste som skal sendes 2. juledag kl.11.00 på NRK1. Forberedelsene er godt i gang. Opp-taket skal være på søndag den 16. desember ca. kl 12.00.

Klokkeslettet er ikke helt klart i skrivende stund, men sett av dagen uansett. Døvekirken i Tromsø har flere plasser enn det er døve i Tromsø, så ta med familie og kjente, og fyll opp plassene! Velkommen!

Kjell Steinbru

Vestfold-programmet

• 14.12.07 kl. 16-20: Vestfoldfredag med åpent hus, gudstjeneste, kirkekaffe og lotteritrekning

• 28.12.07 kl. 16:00: Julefest på Vestfold Døvesenter. Festen begynner med gudstjeneste. Velkommen!

Fredag 4. januar kl 18 er det voksenjulefest i Oslo Døvekirke!

Det blir god mat, god underholdning og god stemning! Egenandel kr 100.

Påmelding innen 28. desember på e-post til doves.menighet.oslo@dovekirken.no, på sms til 95 20 99 06 eller på listen som er lagt ut i Døvekirken.

Program for Bamsen, desember 2007 – januar 2008:

5. desember: Vi baker pepperkaker
12. desember: Juleverksted
19. desember: "Utstilling"
9. januar: Vi aker eller går på skøyter.
16. januar: Vi besøker Oslo Reptilpark.

Kom til barnejulefest

Alle familier med barn er hjertelig velkommen til barnejulefest 29. desember kl. 17.00 i Oslo Døvekirke!

Program: Utlodning, leker, englene skal overraske oss, nissen kommer. Kommer du? Vennligst si i fra hvor mange som kommer til barnejulefesten, slik at ingen går skuffet tilbake fordi de ikke har fått en gave fra nissen. Påmelding innen 26. desember på e-post til doves.menighet.oslo@dovekirken.no, på sms til 95 20 99 06 eller på listen som er lagt ut i Døvekirken.

Døves Blad med en tilføyelse

På lederplass i nr.3/07 ble døvekapellan Tom Sverre Tomren (som nå er misjonær i Kamerun) rost for sin innsats for fokus på miljø i Døves menigheter. Dette fortjente han. Men det kunne se ut som om han var alene i dette arbeidet. Det er ikke riktig. Hele staben i Bergen Døvekirke har ivret for dette, og særlig skal daglig leder framheves. Så blomst til Guri Kaland Sværen!

Program for "Flame":

5. desember: Blåtur.

Kirkelige handlinger

Døpte

Østenfjelske:

15. juli, Bugården Kirke:
Casper Macha

Sørvestenfjelske:

4. mars, Fjotland kyrkje:
Leah Malena Thoresen

Vigde

Østenfjelske:

6. oktober, Raufoss Kirke:
Linda Sandvold og
Ole Morten Rolland

Døde

Østenfjelske:

11. september:
Aage Hartmann Melbye
12. september, Vinger Kirke:
Magne Agnar Nilssen,
25. oktober: Carsten Anker Gusfre
26. oktober: Willy Thor Wilhelmsen
26. oktober, Eidanger Kirke:
Knut Ole Bierke Moen

Sørvestenfjelske:

27. februar, Kristiansand kirkegård:
Alf Sakariassen
2. april, Tjensvoll kapell, Stavanger:
Sofia Helen Pedersen Englund
3. april, Hjelmeland kirke:
Egil Breiland
3. april, Kristiansand kirkegård:
Annette D. O. Elle
9. august, Kristiansand kirkegård:
Björg Karin Snemyr

Vestenfjelske:

15. november:
Amalie Henriette Haugstad
16. november, Åsane gamle kirke:
Geir Martin Flatemo

Nordenfjelske:

25. oktober, Lademoen kapell:
Inga Kristiansen,
12. november: Katrine Løpen

Hvor ikke annet er angitt har handlingen funnet sted i vedkommende døvekirke. Listen er basert på innsendte opplysninger fra døvedistriktene.

Støtt våre annonsører!
Våre annonsører støtter oss!

Vi kan hjelpe med rådgivning/
tilrettelegging ved begravelser/bisettelser

RAGNHILD THORSHEIM KRISTING
GRAVFERDSHJELPEN
Hagerupsvei 32x, 5093 BERGEN

HELE DØGNET
Tlf. 55 28 05 22

Medarbeidersamlingen i Bodø

I tre dager etter Døves Kulturdager i Bodø hadde Døvekirken medarbeidersamling for alle sine ansatte!

Det ble tre dager fylt med spennende program.

Representanter fra Døveforbundet, Fylkeslaget Nordland, tolkesentralen og Signo kom og fortalte om hva de mente om Døvekirken i døvemiljøet og Døvekirken i framtida. Nordland savner mer besøk og etterlyser mer samarbeid lokalt. NDF fremhevet tegnspråkarbeidet som spesielt viktig. Dette var verdifull respons for oss alle som jobber i kirken, og absolutt noe å ta med videre!

Stor stemning om bord på sjarken. Foto: Veronica V. Troland.

Gunn Heidi Dybdahl og Lars Hana fryser, men ser ut til å trives likevel. Foto: Veronica V. Troland.

Biskop i Sør-Hålogaland, Tor Berger Jørgensen, fortalte om minoritetskirken som levende menighet. Hans erfaringer som sjømannsprest i Japan i 14 år var inspirerende og morsomt å høre på, det var mange felles paralleller til arbeidet vi gjør i Døvekirken. Blant annet det med å jobbe på et minoritetsspråk.

John Egil Rø, direktør i Oslo Bispedømme, kom opp til oss en tur og tok opp flere temaer med oss. Utfordringer han pekte på var at vi som kirke levde med både fysiske og mentale

avstander. Dåpen er sentral og viktig i Oslo bispedømme i dag. Et stort tema var "et arbeidsmiljø, to arbeidsgivere". Her ble spesielt arbeidet med HMS og verneombud veldig viktig. Dette skal vi jobbe videre med! Alle fikk muligheten til å dra ut på fisketur og oppleve litt Nordlandsfiske!

Hege Lønning, Oslo

Johan Fjellestad, Veronica Voldsund Troland, Karl Robertsen og Mikal Urgård er klare til fisketur i Bodø.

Døves dag den 23. september i Sandefjord

Oslo døveforening og Døves menighet i Oslo arrangerte felles tur til Sandefjord. Oslo Døveforening hadde leid buss, og vi var 28 deltakere som dro av gårde.

Først var det gudstjeneste i St. Olavs kapell i Sandar menighetshus, deretter kaffe og kake i kjelleren. Praten gikk livlig. Tom Kristiansen fortalte om hvalfangsten på 1800-tallet. Det var både spennende og interessant å høre.

Deretter dro vi til hvalfangstmuseet som ligger i nærheten av Sandar menighetshus. Vi ble imponert over museet med den 30 meter lange blåhvalen som henger i taket. I salen ble det vist film om Syd-Georgia. Det var interessant å lære om hvalfangernes opplevelser på Syd-Georgia og i Antarktis. De hadde et tøft liv og et hardt arbeid.

Etter besøket på museet gikk vi til restaurant "Kokeriet" ved havnen, der vi spiste nydelig hvalbiff til middag og hygget oss sammen med venner fra Vestfold. Til slutt var tiden inne for Oslo-folket til å gå på bussen igjen og dra hjemover etter en flott og opplevelsrik Døves dag.

Karl Fr.

Nedvask i Oslo døvekirke

Det nærmer seg jul og i Oslo Døvekirke har leder i Menighetsrådet, Irmí Wiatska sammen med vaktmester Erik Andresen startet på rengjøringen av lysekronene i taket i kirken.

Irmí Wiatska sørger for at lysekronene blir skinnende rene og blanke. (Foto: Asgeir Straume.)

Erik Andresen bruker lift til en så høy stilling. (Foto: Asgeir Straume.)

GUDSTJENESTE I JØLSTER

Noen av de som var med på gudstjenesten i Ålhus.

18. november var det gudstjeneste i Ålhus kirke i Jølster ved døveprest Lars Hana. Gudstjenesten var på tegn til tale og ble skrivetolket. Det er ikke så mange døve i Sogn og fjordane, men folk kom fra Florø i vest til Sogndal i øst, så flere hadde lang reise. Etter gudstjenesten var det omvisning i det nye kirkesenteret på Vassenden. Så var det samling på Jølster hotell med lunsj, kaffe og kaker. Og det viktigste: sosialt fellesskap.

Prat og mat på hotell Jølster

Kirkemøtet

Olga Paplexiou danser i Øyer kirke under åpningsgudstjenesten på årets kirkemøte. Tilskuere på første rad er Jens-Petter Johnsen, Randi Øverland, Nils-Tore Andersen og Trond Giske. (Foto Lars O. Flydal, Vårt Land)

Den norske kirkes årlige ”storting” heter Kirkemøtet. Der samles delegater fra alle bispedømmene i Norge. Fra døvekirken i Norge er det Nora Edvardsen Mosand som er representant. Den saken som fikk mest fokus fra pressen på dette kirkemøtet var hvorvidt homofile skal få jobbe i vigslede stillinger, altså som prest, diakon eller kateket, i kirken.

Kirkemøtet åpner alltid med en stor åpningsgudstjeneste. I år som i fjor var åpningsgudstjenesten i Øyer kirke. I år markerte døvekirken seg i åpningsgudstjenesten ved at Karl Fredrik Robertsen, Georg Bjerkeli og Olga Papalexioiu deltok med sentrale ledd i døvekirkens høymesseliturgi, altså slik vi vanligvis gjør det i døvekirken våre. Og Nora Edvardsen Mosand leste evangelieteksten før prekenen.

Som intro og kunstnerisk innslag før Kirkemøtets to hovedforedrag fremførte poesimedarbeider Karl Fredrik Robertsen og organist Øystein Bang (på trommer) poesien ”Skapelsens sårbarhet”. Poesien er laget av Georg Bjerkli og Karl Fredrik Robertsen.

I tillegg var det i år jobbet godt med koordinering av tolker slik at gudstjenester, forhandlinger og komitemøter for Nora ble godt tolket.

Takk til Nora for alt godt arbeid gjennom hele uken fra mandag til lørdag der hun som valgt av Døvekirken i Norge tok lederansvar i Den norske kirkes ”storting”.

Roar Bredvei

Siden sist

Skattejakt på Rennesøy

Tekst og foto: Gunn Heidi Dybdahl

Saul og David (rollespill fra David og Goliat)

Skattejakten er et 3-årig prosjekt for døve barn i alderen 10-13 år i Døves menighet Stavanger/Det Sør-Vestenfjelske distrikt. Vi er nå inne i det siste året av prosjektet.

Siste helga i september dro 8 barn og 4 ledere fra Døves i menighet Stavanger til Rennesøy på Skattejakt. Vi ankom Sjøberg feriesenter, og innlosjerte oss i en stor og flott leilighet. Så var det Skattejaktssamling med David og Goliat som tema. I skattekisten fant vi spennende ting fra fortellingen om David og Goliat, og etterpå var det rollespill og aktiviteter knyttet til fortellingen. Når alle skattene var funnet, var det lek og moro i svømmebassenget på Sjøberg. Om kvelden spilte vi spill, pratet og slappet av med is og godterier.

Søndagen hadde vi en ny Skattejaktssamling. Denne gangen var det fortellingen om Elia på Karmelfjellet som stod i fokus. Barna fikk skattekart over området rundt Sjøberg, og gruppevis lette de etter bokstavene som var gjemt rundt omkring, og som skulle settes sammen til et bibelsk navn. Deretter åpnet vi skattekista, og hadde ulike aktiviteter ute og inne knyttet til fortellingen om Elia.

Jentene spiller spill

Etter Skattejakten dro vi til Utstein kloster. Der var det vikingdag, og barna fikk se vikingkamper (ikke fotball!), og være med på aktiviteter fra vikingtiden. Spesielt kjekt var det med de barske vikingene som lærte oss å skyte pil og bue (bilde under).

Etterpå var det omvisning i klosteret. Så var turen over, og vi måtte dra hjem. Barna var allerede klare for en ny tur, kunne de fortelle på veien hjem. Det får vi tolke som et signal om at dette var en fin og minnerik opplevelse for barna!

Vikingdag på Utstein kloster